

WYBIERAMY I KUPUJEMY

■ Ogrodzenie

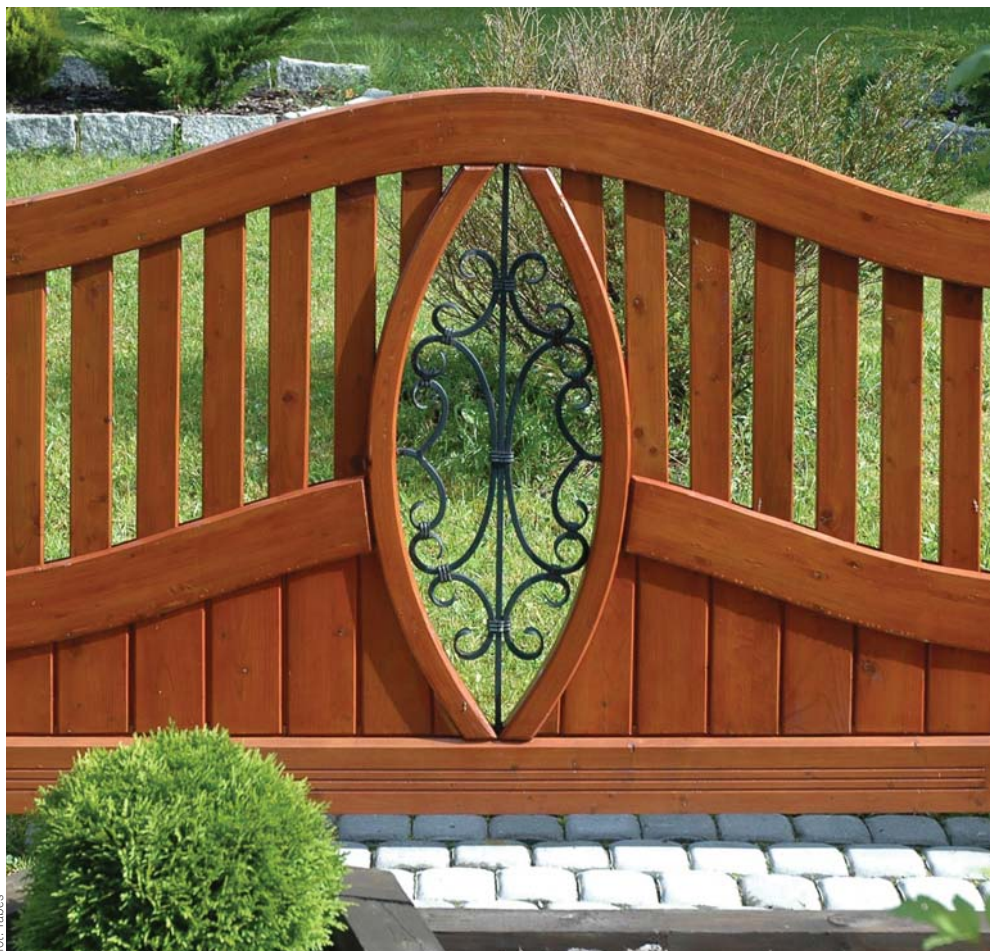
Olimpia Wolf

Zbyt masywne będzie przytłaczać, zbyt ozdobne – wyglądać pretensjonalnie. Więc jakie? Bo z pewnością będzie to pierwszy i najbardziej widoczny element naszej posesji... Jak zatem dokonać dobrego wyboru?

Podmurówka

Podmurówka zwiększa trwałość pręseł ogrodzenia, ponieważ izoluje je od ziemi, pełniej też zabezpiecza działkę przed zwierzętami (np. bezpańskimi psami czy lisami). Zazwyczaj z tego samego materiału co podmurówka wykonuje się słupki ogrodzenia.

Nie wszystkie ogrodzenia muszą mieć podmurówkę, na przykład metalowe i drewniane można budować bez niej. Pod drewnianymi czy metalowymi słupkami lekkich ogrodzeń wystarczą fundamenty punktowe – betonowane na miejscu budowy lub prefabrykowane stopy fundamentowe. Prefabrykowane fundamenty do ogrodzeń można kupić w składach budowlanych lub w firmach sprzedających ogrodzenia gotowe.

fol. Tabes

Dopełnienie domu

Kiedyś na ogrodzenia używało się materiałów, które były najłatwiej dostępne w okolicy, a zatem – najczęściej drewna lub kamieni. Obecnie wybór jest znacznie większy, a to wcale nie ułatwia podjęcia decyzji i skomponowania wyglądu domu i jego otoczenia w jedną harmonijną całość.

Najpierw trzeba rozważyć, czy działka ma być szczelnie odizolowana od frontu – tak by nikt do nas nie zaglądał i by zasłonić nieatrakcyjne widoki na dalszym planie, czy może przeciwnie – wolimy ogrodzenie ażurowe, by zachować ładne widoki z okien na pobliskie tereny?

Warto też wziąć pod uwagę, jakie ogrodzenie mają lub planują sąsiedzi. Może uda się to uzgodnić i zbudować ogrodzenia utrzymane w jednej stylistyce? Nie muszą być identyczne – wystarczy, że będą miały jakieś wspólne cechy, na przykład wszystkie będą komponowane z jednakowych kształtek ceramicznych lub wszystkie będą miały podmurówkę z tego samego gatunku kamienia itp.? To bardzo dobrze wpłynie na wygląd osiedla, a przez to – pośrednio – na wartość domów.

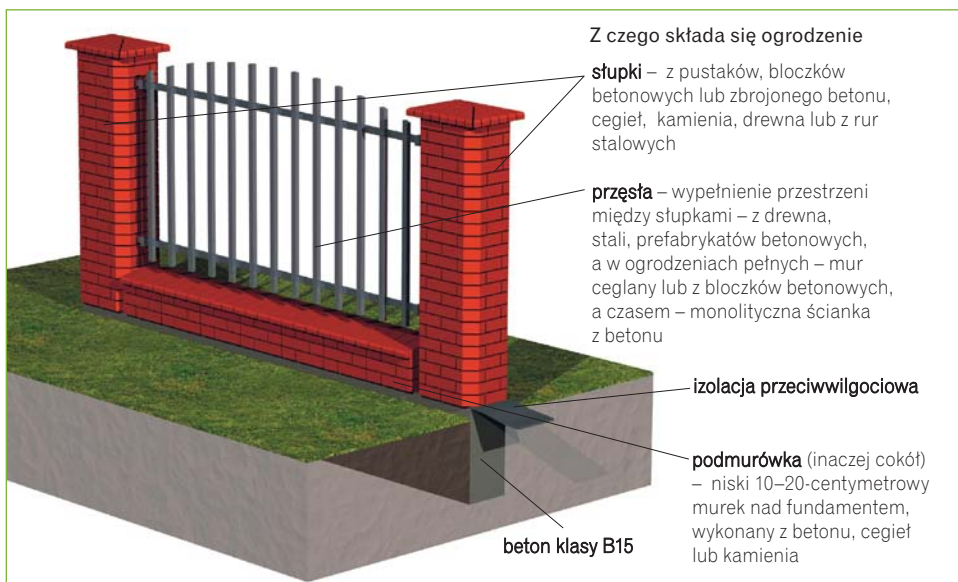
Oczywiście ważne jest też, by ogrodzenie pasowało do naszego domu. Jeśli nie potrafimy sami tego ocenić, skorzystajmy

z rady architekta, który projektował dom i jego elewację.

Zostaje jeszcze decyzja: czy droższe, „paradne” ogrodzenie zbudować tylko od ulicy, a po bokach tańszą siatkę?

Ogrodzenia z drewna

Drewno jest popularnym materiałem na ogrodzenia, bo łatwo je ciąć i można je barwić; drewniane elementy ogrodzeń mogą też mieć różną fakturę. Z drewna można wykonać całe ogrodzenie lub tylko pręśla – na przykład między słupkami murowanymi, betonowymi czy stalowymi. Do wykonania ogrodzenia można użyć żerdzi, okrągłaków,

Z czego składa się ogrodzenie

słupki – z pustaków, bloczków betonowych lub zbrojonego betonu, cegiel, kamienia, drewna lub z rur stalowych

przęsła – wypełnienie przestrzeni między słupkami – z drewna, stali, prefabrykatów betonowych, a w ogrodzeniach pełnych – mur ceglany lub z bloczków betonowych, a czasem – monolityczna ścianka z betonu

izolacja przeciwwilgociowa

podmurówka (inaczej cokół) – niski 10–20-centymetrowy murek nad fundamentem, wykonany z betonu, cegiel lub kamienia

beton klasy B15

bali lub desek; układa się w różnych konfiguracjach – poziomo, pionowo, a także poprzecznie w stosunku do słupków. Elementy ogrodzenia łączy się na gwóźdź, wkręty lub też klejem wodoodpornym.

Do ogrodzeń drewnianych używa się drewna świerkowego, sosnowego i modrzewiowego. **Drewno musi być zdrowe, dobrze wysuszone i zaimpregnowane ciśnieniowo.** **Elementy wypełniające mogą mieć niewielkie sęki, natomiast elementy nośne (rygle) nie.**

Gotowe panele drewniane

W supermarketach, składach budowlanych, centrach ogrodniczych lub u producentów **można kupić gotowe panele do ogrodzeń, składające się z drewnianej ramy i wypełnienia w różnych wzorach.** Najprostsze wypełnienia to pionowe sztachety – prostokątne lub ozdobnie profilowane – połączone deskami poziomymi. Są również sztachety ułożone poziomo, ukośnie albo tak, że wąskie listwy są ze sobą przeplecione, tworząc wzór kratki. Najczęstsze ich wymiary to wysokość od 50 do 180 cm i szerokość od 100 cm do 180 cm. Panele, w których przesła i słupki wykonane są z drewna, pasują do zabudowań na terenach wiejskich. Obecnie często panele drewniane umieszcza się między słupkami metalowymi, murowanymi lub betonowymi.

▼ Różne rodzaje paneli drewnianych

fol. Complex

Ogrodzenia metalowe

Z siatki

W rulonach. Taką siatką można szybko i tanio ogrodzić posesję – także prowizorycznie, na czas budowy. Siatki ogrodzeniowe produkuje się z ocynkowanego drutu stalowego, czasem też pokrytego farbą lub powłoką PVC, wtedy siatka jest odporniejsza na korozję. Do wykonania ogrodzenia potrzebne są następujące elementy:

- **siatka** – sprzedaje się ją w rulonach długości od 15 do 25 m i wysokości od 1 do 2 m;
- **słupki** – można je zwykle dokupić tak samo wykończone jak siatka; montuje się je co 250–300 cm;
- **linki stalowe lub drut cynkowany i powlekany**, które odpowiednio naprężone, usztywniają krawędzie górną i dolną ogrodzenia;
- **napinacz oraz zaciski** – do naciągania linki lub drutu.

Z paneli. Są to gotowe elementy z siatki do montowania w przestrzeniach między słupkami: siatka jest w nich rozciągnięta na ramach stalowych lub aluminiowych. **Panele sprzedaje się w kompletach ze słupkami z tego samego materiału.** Mają większą wytrzymałość niż zwykła siatka i są bardziej od niej estetyczne, chociaż nieco droższe.

▼ Aby siatka wyglądała bardziej estetycznie, warto posadzić wzdłuż niej rośliny

fol. Betafence

od 1721 zł*

JONIEC

ogrodzenie z bloczków grysowych Astra

wymiary: bloczek 24 × 24 × 13,

słupki 149 cm

koszt brutto:

9 słupków = 821,31 zł

montaż: 900–1000 zł

* bez kosztów wypełnień

1843 zł

AKTE OGRODZENIA PLASTIKOWE

Ogrodzenie z PVC w formie sztachetek – system „Korner”

wymiary: sztachety długości 120 cm

koszty: 9,54 zł/szt. × 160 szt. = 1526,4 zł

śruby montażowe: 24 zł

poprzeczki: 292,80 zł

montaż: zestaw do samodzielnego montażu

2247 zł

BETAFENCE

Ogrodzenie Pantanet Family, siatka ogrodzeniowa zgrzewana, ocynkowana i powleczona PVC z podwójnym drutem wzmacniającym na górze i dole ogrodzenia

wymiary: oczko: 101,6 × 50,8 mm; grubość drutu: poziomy – 2,50 mm, pionowy – 2,50 mm; wysokość siatki: 1,50 m; długość rolki: 25 m

koszt: siatki, słupy, klipsy stalowe:

42,37 zł/m × 20 m = 847,41 zł

montaż + fundamenty: ok. 1400 zł

2480 zł

GIGAM BIS

Ogrodzenie z płyt betonowych pełne,

z ażurowym wykończeniem

wymiary: przęsło: 200 × 200 cm

koszt:

przęsło: 10 × 88 zł = 880 zł

słupek: 10 × 28 zł = 280 zł

montaż: 10 × 132 zł = 1320 zł

3213 zł

COMPLEX

Ogrodzenie z paneli drewnianych

Jantar L oraz Kwarc Oko

wymiary: płyty panelowe łukowe 180 ×

180 cm, słupki drewniane 9 × 9 × 180 cm

koszt:

płot łukowy Jantar L: 5 szt. – 668,30 zł

płot łukowy Kwarc Oko: 5 szt. – 909,70 zł

słupki: 11 szt. – 340,45 zł

ostrza metalowe: 11 szt. – 243,32 zł

lakierobejca: 301,40 zł

malowanie i montaż: 750 zł

3462 zł

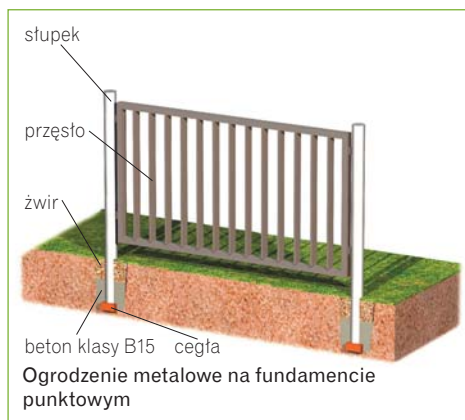
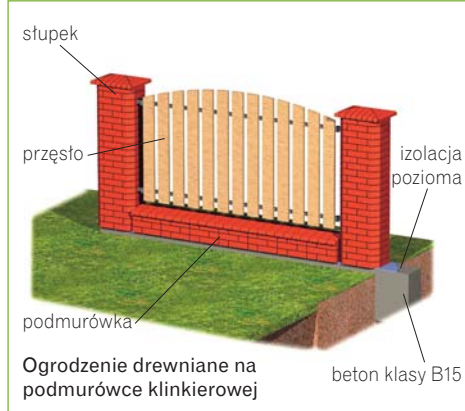
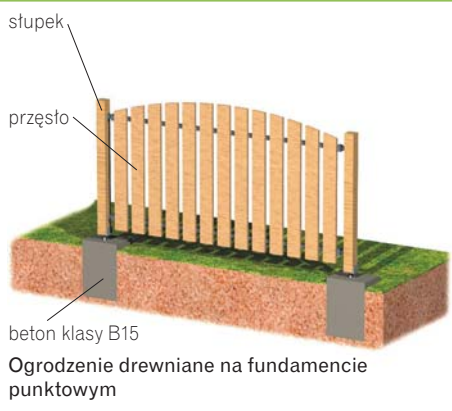
BETA FENCE

Ogrodzenie Nylofor, panele ogrodzeniowe z prętów zgrzewanych punktowo, ocynkowane i pokryte powłoką PVC; jednostronnie zakończone ostrymi końcówkami o długości 30 cm

wymiary: oczeko: 200 × 50 mm, 100 × 50 mm w miejscu profilowania; grubość drutu: 5,00 mm; wysokość panelu: 1,53 m; długość panelu: 2,50 m; 3 profilowania poziome

koszt: panele, słupy, śruby hakowe, nakrętki, złączki – 103,11 zł/m × 20 m = 2062, 2 zł

montaż + fundamenty: ok. 1400 zł

Z prętów stalowych i aluminiowych

Pręśla takich ogrodzeń, wykonane z prętów pionowych połączonych elementami poziomymi, mocuje się do słupków metalowych lub murowanych. **Pręty mogą być wykonane z płaskowników, kątowników lub kształtowników o przekroju zamkniętym** (na przykład rur o przekroju kwadratowym); na słupki używa się zwykle rur o przekroju okrągłym lub kwadratowym; takie elementy zamyka się od góry specjalnym kapturkiem, np. z tworzywa sztucznego lub metalu.

Kute ręcznie. Można je zamówić u kowala, korzystając z gotowej oferty wzorów lub zamówić pręśla według własnego pomysłu.

Żeliwne. Takie ogrodzenia są odlewane w formach. Można je zamawiać w odlewniach – według ich wzornika lub własnego projektu.

Ogrodzenia murowane

Ogrodzenia murowane można wykonać na całej długości działki lub tylko na jej części, aby oddzielić posesję od uciążliwego lub nieestetycznego sąsiedztwa. **Tam, gdzie pełny mur wydaje się zbyt przytłaczający, można zastosować ażurowe pręśla, wypełnione elementami z drewna lub kutego metalu.**

Jeśli zdecydujemy się na ogrodzenia pełne, to warto wykonać otwory umożliwiające przemieszczanie się drobnych zwierząt (jeży, żab itp.), dla których jest to ważne w okresach rozrodu.

Z cegiel

Takie ogrodzenia muruje się zazwyczaj na zaprawę cementową lub cementowo-wapienną. Grubość muru ogrodzeniowego może wynieść 25 cm, gdyż tyle wynosi długość typowej cegły. Mury cieńsze powinno się w odstępach ok. 2,5 metra usztywnić słupami opartymi na stopach fundamentowych. Dzięki słupom w jednolitym murze powstaną występy tworzące pionowe podziały, które przydadzą mu lekkości. Lity mur – surowy czy otynkowany – bardzo ładnie wygląda porośnięty pnączami.

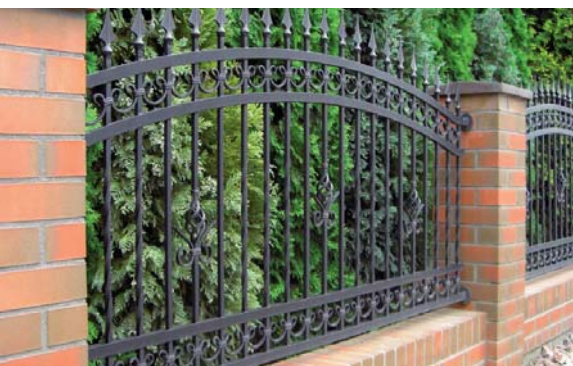
Z innych elementów drobnowymiarowych

Mogą to być różne materiały, pod warunkiem że są wystarczająco nienasiąkliwe: bloczki betonowe, bloczki grysowe, kamień ciosany, łamany czy łupany oraz kamienie polne. Pod ogrodzenia murowane należy wykonać fundament z betonu klasy co najmniej B15, posadowiony poniżej poziomu przemarzania gruntu. Na górnej płaszczyźnie fundamentu trzeba ułożyć izolację przeciwną, która zapobiegnie podciąganiu przez mur wilgoci z podłoża. **Podciąganie wilgoci gruntowej powoduje nie tylko szpecące wykwity, ale też przyczynia się do przedwczesnego niszczenia murów, gdyż wilgoć zawarta w kapilarach muru rozsadza je, przez co wykruszają się dolne części ogrodzenia.** Dla ochrony przed penetracją wilgoci od góry szczyty murowanych słupów i murów dobrze jest uko-

Założenia: koszt ogrodzenia o dł. 20 metrów bez bramy i furtki

▲ Ogrodzenia z bloczków betonowych mogą imitować ogrodzenie z piaskowca łupanego

▲ Ogrodzenia metalowe ładnie wyglądają w połączeniu z cegłą, np. z klinkierową

śnie wyprofilować, zaimpregnować i przykryć daszkiem np. z dachówek lub kształtek klinkierowych.

Z kamienia

Na ogrodzenia kamienne można stosować droższe granity, porfiry, bazalty i kwarcyty oraz tańsze piaskowce i wapienie. Mur można układać z kamieni o różnych kształtach i wymiarach: przed murowaniem segreguje się je i wyrównuje – jeśli potrzeba – młotkiem kamiennym.

Podczas wznoszenia murów kamiennych stosuje się ogólnie przyjęte zasady murowania

nia – kamienie układa się warstwami poziomymi z przewiązywaniem spoin. Wolne przestrzenie między kamieniami wypełnia się zaprawą cementową zmieszaną z odłamkami kamieni.

Z prefabrykowanych paneli betonowych

Betonowe panele ogrodzeniowe produkują się w różnych wzorach – w wersji pełnej i ażurowej. Po osadzeniu w gruncie betonowych słupków wsuwa się między nie panele, do czego służą specjalnie uformowane rowki, i połączenia zalewa rzadką zaprawą cementową.

Ogrodzenia z prefabrykowanych paneli są dość popularne, bo **montuje się je łatwo i szybko, a do ich oparcia wystarczą fundamenty punktowe** (nie jest potrzebny fundament liniowy pod całą długością ogrodzenia). Choć tak praktyczne, ogrodzenia te są też krytykowane za nadmiernie ozdobne wzornictwo, które inwestorzy często jeszcze podkreślają przez jaskrawe malowanie. Choć zatem można te ogrodzenia malować farbami do betonu lub emulsyjnymi na dowolne kolory z bogatej palety RAL, lepiej zostawić je w naturalnym szarym kolorze, a z oferty producentów paneli wybierać raczej proste wzory. Gotowe ogrodzenie warto natomiast obsadzić pnączami, które uszlachetnią jego wygląd.

Z PVC

Wyglądem przypominają ogrodzenia drewniane (są to elementy o kształcie desek i sztachet), ale są z PVC, więc nie trzeba ich malować. Są odporne na warunki atmosferyczne i wytrzymałe na uszkodzenia. Nie butwieją, nie trzeba ich impregnować i nie są narażone na korozję. Są mocne, a jednocześnie elastyczne – bardzo trudno jest złamać taką sztachetę.

od 4078 zł*

JONIEC

Ogrodzenie z bloczków łupanych Gorc

wymiary: bloczek 38 × 22 × 16 cm, słupki wys. 136 cm, podmurówka wysokość: 32 cm

koszt brutto:

słupków: 9 szt. – 1035,99 zł
podmurówki: 20 m – 2041,95 zł

montaż: 1000–2000 zł

* bez kosztów wypełnień

7017 zł

ELESTRA

Ogrodzenie stalowe plus dwa murki

wymiary: przesła ogrodzeniowe: dł. 2,67 m

koszt: (bez murków i pomurówki):

przesła ogrodzeniowe: 7 × 267 cm × 300 zł = 5607 zł

słupki: 7 × 110 zł = 770 zł

razem: 6377 zł

montaż: 640 zł (ok. 10% ceny ogrodzenia)

od 7250 zł

STYL-BET

Ogrodzenie modułowe z elementów z betonu płukanego, grysów i żwirów

wymiary (szer. × wys.): przesła: 230 × 114 cm. Słupek 30 × 17,5 cm, podmurówka: 50 × 17,5 cm

koszt:

słupek: 10 × 328 zł = 3280 zł

podmurówka: 10 × 327 zł = 3270 zł

montaż: ok. 700–1000 zł

▶ Ogrodzenia z klinkieru

Ogrodzenia te są uważane za luksusowe: są bardzo trwałe, nie wymagają żadnych zabiegów konserwacyjnych i mogą być prawdziwą ozdobą posesji. Można je dobrać wśród kilkudziesięciu odcieni barwnych i różnych rodzajów wykończenia: gładkie, szlifowane, żłobione i matowe.

Z klinkieru zwykle wykonuje się tylko słupki i podmurówki, bo pełny mur z klinkieru wydaje się zbyt przytłaczający.

Do murowania i spoinowania ogrodzeń klinkierowych powinno się używać zapraw przeznaczonych do klinkieru, które – w przeciwieństwie do zwykłych zapraw – nie powodują wykwitów na cegłach, bo zawarty w tych zaprawach tras zapobiega krystalizowaniu się związków wapna na ich powierzchni. Gotowe mieszanki do murowania i spoinowania klinkieru zarabia się niewielką ilością wody, aby nie brudziły cegieł: najodpowiedniejsza do spoinowania jest zaprawa o konsystencji gęstoplastycznej.

Dzięki specjalnemu wyprofilowaniu osiąga ją wymaganą sztywność, co powoduje, że uginają się pod naporem wiatru, jednocześnie się nie łamiąc. Są dostępne najczęściej w białym lub brązowym kolorze.

Koszty

Jedne z najtańszych to ogrodzenia z siatki – 20 metrów kosztuje ok. 2000 zł, a panele siatkowych – ok. 2500 zł. Są to ceny łączne, również za pozostałe elementy, takie jak słupki, obejmy oraz montaż. Za 20-metrowe ogrodzenie z bloczków gresowych – bez kosztów bramy, furtki oraz wypełnień, ale za to z montażem – zapłacimy ok. 1700–2800 zł. Za 20 m ogrodzenia z drewna np. świerkowego zapłacimy 4000–5000 zł, a z paneli drewnianych ok. 3000 zł. Jeśli chcemy mieć stalowe przęsła, to za przęsła, słupki i montaż zapłacimy ok. 3500–6000 zł. Ogrodzenia z PVC kosztują ok. 1800 zł za 20 metrów. Słupki z cegły klinkowej a przęsła ze stalowych prętów ocynkowanych to koszt 6000–9000 zł za 20 metrów takiego ogrodzenia, w cenie są wszystkie elementy ogrodzenia i montaż. Najdroższe są ogrodzenia kute, gdybyśmy chcieli front posesji zagrodzić 20-metrowym ogrodzeniem, musielibyśmy zapłacić kilkanaście tysięcy, nie licząc furtki i bramy.

Bramy i furtki

Lokalizacja bram i furtek ustalona jest w projekcie architektonicznym i jeśli z jakichś powodów ma być zmieniona, to należy zadbać o to, aby w nowym miejscu nie utrudniały one dostępu do innych posesji i podczas otwierania nie blokowały ruchu drogowego. Furtki i bramy z drewna pasują do ogrodzeń, w których są elementy drewniane. Wykonuje się je z desek na szkieletie metalowym lub drewnianym usztywnionym profilami metalowymi.

Bramy i furtki metalowe komponują się dobrze z utrzymanymi w tej samej stylistyce ogrodzeniami metalowymi, ale także kamiennymi.

Bramę najlepiej usytuować na wprost wjazdu do garażu. Jej szerokość zwykle wynosi: 2,4–3,5 m, a wysokość: 1–2,4 m.

◀ Warto kupić bramę z napędem, dostosowanym do jej rodzaju, masy i częstotliwości otwierania

foto: Faac

▶ Zgodnie z przepisami

Ogrodzenia, których wysokość nie przekracza 2,20 m nie wymagają pozwolenia na budowę, jeśli rozgraniczają dwie sąsiednie działki: zamiaru wybudowania takich ogrodzeń nie trzeba nigdzie zgłaszać. Zgłoszenia nie wymagają też ogrodzenia tymczasowe, np. zabezpieczające plac budowy.

Zgłoszenia wymaga natomiast zamiar zbudowania:

- ogrodzenia od strony ulic, dróg, placów i torów kolejowych i innych miejsc publicznych oraz
- ogrodzeń o wysokości powyżej 2,20 m.

Do zgłoszenia trzeba dołączyć oświadczenie o prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane oraz szkice i rysunki działki. Budowę ogrodzenia trzeba rozpocząć w ciągu dwóch lat od terminu określonego w zgłoszeniu.

W ogrodzeniu nie wolno umieszczać ostrych przedmiotów, np. drutu kolczastego, szkła czy kolczatek na wysokości mniejszej niż 1,80 m od poziomu terenu.

W przepisach wymaga się, by bramy i furtki otwierały się do środka posesji.

Jeśli obok nas buduje się inny dom, to można porozumieć się z przyszłym sąsiadem w sprawie udziału w kosztach ogrodzenia. Niestety w przepisach nie ma klauzuli, która skłoniłaby do współuczestniczenia w tych kosztach, jeśli sąsiad nie ma takiego życzenia. Jest natomiast przepis o współfinansowaniu napraw i remontów już wybudowanych ogrodzeń.

Dla własnej wygody do bramy warto kupić napęd, a dla bezpieczeństwa – fotokomórkę, która będzie zatrzymywać ruch skrzydeł, gdy natrafiają na przeszkodę.

We wjazdach na posesje stosuje się dwa rodzaje bram:

- **przesuwne** – można je stosować tam, gdzie wzdłuż ogrodzenia jest miejsce na skrzydło, które się przesuwa. Nie można więc takiej bramy umieścić na przykład we wnęce ogrodzenia, za to tam, gdzie można ją zastosować, nie potrzeba miejsca na podjeździe na jej otwieranie. Można kupić modele ze skrzydłami poruszającymi się na rolkach lub po listwie w nawierzchni – zwanej ślizgaczem. Warto wiedzieć, że błoto, piasek lub zamarzająca śnieg mogą utrudniać lub czasem uniemożliwiać poruszanie się bram po ślizgaczu.

- **rozwierane** – jedno- lub dwuskrzydłowe, wymagają od 1,5 do 1,8 m wolnego miejsca na podjeździe, aby skrzydło mogło się bezkolidyjnie poruszać. Zawiasy skrzydeł przykręca się lub spawa do słupków ogrodzenia. Bramy uchylne są tańsze od przesuwnych, ale mniej wygodne w użytkowaniu.

Naturalne miejsce na **furtkę** jest na wprost drzwi do domu, ale często celowo wyduża się jej odległość od tych drzwi, aby wejście na posesję było bardziej malownicze. **Minimalna szerokość furtki to 0,9 m, ale wygodniejsza będzie nieco szersza: 1–1,1 m.** W furtkach montuje się zazwyczaj zwykły zamek drzwiowy z klamką i zapadką lub zamek elektromagnetyczny. W jej sąsiedztwie warto zawiesić skrzynkę pocztową i zainstalować dzwonek, domofon lub wideodomofon. ■

▶ Pomysł na tanie ogrodzenie – 51,9 zł/m.b.

Nasz Czytelnik nadesłał do nas pomysł ogrodzenia działki siatką metalową mocowaną do słupków, z wykorzystaniem prefabrykowanych płyt betonowych, zamiast tradycyjnej podmurówki. Materiały i wyliczenia podano dla ogrodzenia o dł. 10 m.

Materiały:

- siatka (wysokość 1,5 m) – 13,50 zł/m
- słupki ogrodzeniowe – 25 zł/szt.
- prefabrykowana płyta betonowa (dł. 2,5 m) ok. 30 zł/szt.
- cement 35 kg na jeden słupek – 4,6 zł/kg

- piasek nakrętki, drut, napinacze – 50 zł

Koszt poszczególnych elementów:

- 10 m siatki – 135 zł
- 4 słupki – 100 zł
- 4 prefabrykowane płyty betonowe – 120 zł
- 140 kg cementu na 4 słupki – 64,40 zł
- piasek, nakrętki, drut, napinacze – 50 zł
- robocizna 50 zł/10 m.b. – 50 zł

Łączny koszt – 519 zł/10 m.b. ogrodzenia (materiały + robocizna)